

عنوان مقاله:

کاربردشناسی پرسش بلاغی در اشعار نیمایوشیج

محل انتشار:

ششمین همایش بین المللی زبان و ادبیات فارسی (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

عفت سادات غفوری - دکتری زبان و ادبیات فارسی، گروه معارف، دانشکده فنی و حرفه ای دختران شاهرود

خلاصه مقاله:

کاربردشناسی به کارکرد زبان در بافت مربوط است و هر جمله ی ثابت در بافت های متغیر می تواند کارکردهای متفاوتی داشته باشد. از این رو، معنا همان کاربرد است و مستقل از بافت وجود ندارد. ام ا نوع جمله ها از عوامل تعیین کننده در استنباط معنایی است یکی از انواع جملاتی که در علم معانی از جایگاه ویژه ای برخوردار است، جملات پرسشی و اغراض نهفته در آن است. در کتب بلاغی انگیزه های کاربردی فراوانی برای آن ها برشمرده اند. هدف از گزاره های پرسشی بلاغی، انتقال پیام به طرز غیر مستقیم و موثرتر است. در این جستار کوشش شده است تا پرسش بلاغی در شعر نیما با تکیه بر کاربرد معانی پرسش و فضای شعری نیما بررسی شود. نیما با به کار بردن پرسش بلاغی فضاهای تازه و نو را در شعر خود طراحی کرده و با شگردهایی که در نحوه ی به کارگیری پرسش مدنظر داشته، ارتباط شعر با مخاطب را به رابطه ای دوسویه و تاثیرگذار تبدیل کرده است. پس از استخراج نمونه های شعری در مضمون های مختلف و به شیوه ی توصیفی - تحلیلی، مهم ترین نتایج برآمده، نشان از دغدغه های پرسشی او در مسیر تکامل شخصیت و شکل گیری جهان بینی وی و یافتن قدرت تاثیر بیشتر در جملات پرسشی است که محصول شرایط اجتماعی و افق های فکری - عاطفی شاعر بوده است. هر چه از منظومه ها و اشعار ابتدایی شاعر به دوره های بعد نزدیک می شوند، از نظر کیفی و ژرف اندیشی، خردمندانه و واقع گرایانه تر می شود. بیشترین پرسش های نیما با کاربرد معنای ضمنی توبیخ و سرزنش، شگفتی و تعجب، تردید و ابهام، همراه است و نیز گاه چند معنای ضمنی از یک پرسش بلاغی در شعر او به دست می آید.

کلمات کلیدی:

کاربردشناسی، پرسش بلاغی، نیمایوشیج، کارکردهای تازه شعر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1645038>

